

Plenum

Måndag 20.2.2023 kl. 14.00—15.08

4. Klimatårsberättelse 2022

Berättelse B 24/2022 rd

Utskottets betänkande MiUB 25/2022 rd

Enda behandlingen

Talman Matti Vanhanen: Ärende 4 på dagordningen presenteras för enda behandlingen. Till grund för behandlingen ligger miljöutskottets betänkande MiUB 25/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om ett ställningstagande med anledning av berättelsen. — Debatt, ledamot Elo.

Debatt

14.27 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Nyt käsillä oleva ilmastovuosikertomus käsittelee vuoden 2021 päästökehitystä. Maailma on sen jälkeen muuttunut perustavalla tavalla. Suomen ilmastopolitiikan toimintaympäristö on muuttunut rajusti Venäjän hyökkäyssodan, energiakriisin ja maankäyttösektorin muutosten vuoksi. Näistä syistä käytetyt taustalaskelmat ovat vanhentuneet nopeasti.

Myöskään maankäyttösektorin nettonielun romahtamisen vaikutuksia nielukehitykseen ja lisätoimien tarpeen määrään ei ole tässä yhteydessä ollut edellytyksiä arvioida. On kuitenkin selvää, että maankäyttösektorin nielun osalta tilannekuva on muuttunut nielun romahtamisen myötä rajusti, ja tähän on reagoitava. Kuten ympäristövaliokunta mietinnössään toteaa, nyt laadittu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma ei vastaa maankäyttösektorin ilmastopolitiikan tarpeisiin, vaan sitä on tarkistettava mahdollisimman pian. Myös hiilineutraaliustavoitteen arvioinnissa käytettyjen skenaarioiden päivitystyö on käynnistetty viipymättä.

Valiokunnan käsittelyssä korostui myös se, että uudistetussa ilmastolaissa ilmastovuosikertomuksen sisältövaatimuksia laajennettiin. Jatkossa ilmastovuosikertomuksessa on menneen raportoinnin lisäksi arvioitava nykyisten suunniteltujen toimien riittävyyttä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi sekä tarvetta lisätoimille. Tässä vuosikertomuksessa tähän ei vielä päästä, mutta tämä on tärkeä evästyks ja odotus seuraavaa vuosikertomusta ajatellen.

Arvoisa puhemies! Muutama nosto ilmastopolitiikan eri sektoreilta.

Liikenteellä on suuri merkitys päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa. Koska ajo-neuvokannan uudistuminen on hidasta, tarvitsemme ohjaamista kestäviin kulkumuotoihin, kuten joukkoliikenteeseen, pyöräilyyn ja kävelyyn. Erityisesti kaupunkiseuduilla on varmistettava toimivan joukkoliikenteen edellytykset ja rakennettava lisää pyöräteitä. [Mikko Lundén: Mites maaseutu?] Valtion on tuettava nykyistä enemmän suurten kaupun-

Punkt i protokollet PR 171/2022 rd

kien joukkoliikennettä, jotta lipun hinnat voidaan pitää kohtuullisina ja palvelutaso laadukkaana.

Maatalouden osalta on huolestuttavaa, että päästöt ovat pysyneet vuosia lähes muuttumattomina. Uutta kansallista CAP-suunnitelmaa on arvosteltu tehottomuudesta ilmastotoimien suhteen. On myös suomalaisen maatalouden etu, että ilmastotoimiin saadaan vauhtia. Tiedämme, että maataloudessa on paljon potentiaalia myös hiilensidontaan. Tähän voidaan ohjata kansallisia maataloustukia uudelleen kohdentamalla.

Suuri kysymys maataloudessa on ruokajärjestelmämme kestävyysmurroksen toteuttaminen. Myös elintarvikealan toimijat ovat vaatineet investoimista kasvipohjaisen ruuan edistämiseen. Ilmastoruokaohjelma olisi osaltaan tärkeä ohjaava työkalu tähän. Onkin suoraan kiusallista, ettei vastuuministeri ole sitä saanut päätökseen tai halunnut päästää sitä käsistään.

Arvoisa puhemies! Luonnonvarojen ylikulutus on juurisyy niin ilmastokriisille kuin luontokadollekin. Meidän on tehtävä kiertotaloudesta uuden talouden perusta. On hyvä, että ilmastovuosikertomuksessa on nostettu esiin myös kiertotalous. On myös tärkeää, että seuraamme kulutusperäisiä päästöjä. Niille on myös asetettava selkeät ohjaavat tavoitteet. Toimiva ilmastopolitiikka muuttaa tuotannon rakenteita vähäpäästöisiksi ja pienentää näin myös kotitalouksien hiilikädenjälkeä. Olennaista on, että teemme ympäristöystävällisen elämän ihmisille helpoksi, houkuttelevaksi ja edulliseksi.

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä muutama sana ilmastovuosikertomuksen kehittämisestä. Toivon, että sitä viedään edelleen strategisempaan suuntaan korostamalla ennakkointia sekä toimintavaihtoehtojen hahmottamista erilaisten tulevaisuuksien valossa. Ympäristövaliokunnan käsittelyssä nousi esiin myös tarve ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän kokonaisuuden selkiyttämiseen. Se liittyy olennaisesti ilmastopolitiikan legitimitietin varmistamiseen ja oikeudenmukaisen ilmastopolitiikan toteuttamiseen mutta myös hallinnollisten resurssien tehokkaaseen käyttöön ja päällekkäisen hallinnollisen työn välttämiseen.

Ja vielä ihan lopuksi nostan yhden lausumistamme, jossa korostamme sitä, että valtioneuvoston on kiirehdyttävä muuttuneen tilannekuvan johdosta ilmastopolitiikan perus- ja politiikkaskenaariotyön taustalaskelmien saattamista ajan tasalle sekä tarvetta varmistaa ilmastolain mukaisesti nielujen vahvistamisen ja kansallisen vuoden 2035 hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisen edellytykset riittävillä lisätoimilla.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kivelä.

14.32 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Vaikka viimeisten vuosien aikana Suomen kokonaispäästöt ovat vähentyneet reilusti eli vuosien 2005—2021 välillä yhteensä 32 prosenttia, on valitettavaa, että yhteenlasketut päästöt vuonna 21 kasvoivat edellisvuoteen verrattuna.

Päästökaupparektorin päästöt kasvoivat kivihiilen polttamisen takia. Taakanjakosektorin päästöt vähenivät 2 prosenttia. Maankäyttösektori, jonka pitäisi sitoa hiiltä ja näin auttaa hiilineutraaliuden saavuttamisessa, ei pelkästään lakannut olemasta nielu vaan muuttui lisäpäästölähteeksi.

Venäjän hyökkäyssota liittyy sekä kasvaneeseen kivihiilen polttoon että lähitulevaisuudessa odotettavissa olevaan paineeseen kasvattaa hakkuita entisestään. Tilannekuva on muuttunut nopeasti: ennen sotaa ja pandemiaa päästöt laskivat jopa odotettua nopeammin.

Punkt i protokollet PR 171/2022 rd

Venäjän hyökkäys on pakottanut irrottautumaan fossiilisista kaavailtua nopeammin, mikä on hyvä asia tietenkin, mutta sen sijaan hakkuiden lisääminen energianlähteeksi on kestävämpi tapa korvata energianlähde, kuten oman metsänielumme katoamisen kanssa huomaamme. Metsiä ei voi käyttää energiaksi tässä mittakaavassa ilman, että se maksaa meille hiilinielun.

Arvoisa puhemies! Ilmaston kuumenemisen hillitseminen on elinehto maapallon asukkaille ja valtavalle osalle nykyistä luontoa. Luonto taas on kaiken taloudellisen toiminnan perusta: luonto tuottaa suoraan 50 prosenttia globaalista bkt:stä ja välillisesti sen toisenkin puolen, tätä yksinkertaista mittaria käyttäkseni. Meidän ihmisten hyvinvoinnin ja kaiken elinkeinotoiminnan kannalta on siis ensisijaisen tärkeää saada ilmasto kuumentamaan enää mahdollisimman vähän.

Arvoisa puhemies! Näistä syistä perussuomalaisten tekemä vastalause esityksineen on sanalla sanoen absurdi. Perussuomalaisten vastalauseessa ilmastovuosikertomukseen ensinnäkin vaaditaan keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman jättämistä toteuttamatta. No, paitsi että tästä ei ole ilmastovuosikertomuksessa edes kysymys ja mikäli ilmastopoliittikkaa ei toteuteta, perussuomalaisten peräänkuuluttamat hyvät toimintaedellytykset niin metsäteollisuudelle, logistiikka-alalle, teollisuudelle kuin maataloudelle eivät ole mahdollisia saavuttaa. No, onneksi meillä on niin elinkeinoelämä kuin esimerkiksi ammattiyhdistysliikekin tajunnut tämän, ja nämä tahot vaativat päättäjiltä sitä, että ilmastotavoitteista pidetään kiinni myös jatkossa, ja tämä onkin erittäin hyvä asia.

Esimerkiksi maatalouden ilmastotoimien tekemättä jättäminen, mitä perussuomalaiset vaativat joustoilla, olisi äärimmäisen typerää ja tuomitsisi suomalaisen maatalouden menneisyyteen ja kannattamattomuuteen myös tästä eteenpäin. Suomalainen maatalous saadaan kannattavaksi esimerkiksi luomuviljelyn käytänteitä käyttöön ottamalla, siirtymällä tuottamaan kasvipohjaisia proteiineja ja ottamalla käyttöön hiiliviljelyn mallin, jossa tuottajalle maksetaan ruuan tuottamisen lisäksi myös hiilen sitomisesta.

Arvoisa puhemies! Tästä syystä olen paitsi huolissani ilmaston tilasta ja siitä, saadaanko riittävistä lisätoimista päätettyä ajoissa, niin olen myös ylpeä ympäristövaliokunnan kannanotosta ensimmäisessä lausumassa, jonka siis teimme tähän ilmastovuosikertomukseen. Siinä me kiirehdimme muuttuneen tilannekuvan myötä tarvittavien tietojen päivityksiä koko ilmastotyössä, me korostamme nielujen vahvistamisen sekä lisätoimista päättämisen tarvetta niin päästövähennyksien kuin hiilinielujenkin osalta, ja tämä on erittäin tärkeä liksäys.

Maankäytön muutosmaksu, turvepeltojen raivauskielto sekä metsälain muutos ovat niitä kiireellisiä toimenpiteitä, joilla voimme saattaa hiilinielun kasvu-uralle. Metsälakiin on palautettava järeysvaatimus tai muulla tavalla säädettävä kielto hakata liian nuorta metsää. Samaten on lisättävä valvontaa, että nykyisenkin metsälain vaatimuksia noudatetaan harvennusten osalta. Suometsissä on siirryttävä jatkuvaan kasvatukseen maaperäpäästöjen hillitsemiseksi. Näiden lisäksi metsien ja muun luonnon suojelupinta-alaa on kasvatettava massiivisesti joka vuosi, kunnes suojelupinta-alaa on 30 prosenttia.

No, päästövähennyksien osalta maatalouden päästöt ja liikenteen päästöt ovat nähdäkseni niitä kiireellisimpiä, ja niiden osalta ei olla pääsemässä tarvittaviin vähennyksiin. Nyt pikaisesti esimerkiksi ruuhkamaksut olisi saatava kaupunkien työkalupakettiin lainsäädännöllisesti, eli lisää ilmastotekoja siis. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Peltokangas.

Punkt i protokollet PR 171/2022 rd

14.37 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Käsitlemme Ilmastovuosikertomus 2022:ta, joka tarkastelee myös vuoden 21 päästökehitystä. Teenkin tässä heti kättelyssä perussuomalaisen vastalauseen kannanottoehdotuksen mukaisen esityksen.

Yksi tällä hallituskaudella eniten hallituksen toimintaa ohjailleista asioista on ylikireä hiilineutraalisuustavoite, joka on asetettu vuodelle 2035. Tämä ei kuitenkaan yksin hallitukselle riitä, sillä pian tuon jälkeen Suomesta pitäisi tulla hiilinegatiivinen. On siis turha kuvitella, että vihervasemmisto palkitsisi suomalaisia tästä lähes mahdottomasta ponnistuksesta, vaan sen jälkeen ilmastopolitiikan kiristykset jatkuvat entisestään. Nälkä kasvaa syödessä, ja tämä nälkä on ilmeisesti kyltymätön. Otan nyt muutamia esimerkkejä hallituksen kiilusilmäisestä ilmastopolitiikasta tältä kaudelta.

”Valtioneuvoston selvitys: 55-valmiuspakettitiedonanto, valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta” elikkä E 97/2021 vp — komission julkaisema massiivinen energia- ja ilmastopaketti viisvitonen tuli suuren valiokunnan lausuttavaksi syksyllä 21. Paketti tavoittelee valmiutta vähentää päästöjä 55 prosenttia vuoden 90 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Paketti tulee laittamaan uusiksi koko EU:n ilmasto-, energia-, maankäyttö-, liikenne- ja veropolitiikan, ja sen valmistelu tulee viemään vuosia. Paketissa on runsaasti yrityselämän ja kilpailukyvyn kannalta erittäin huolestuttavia osia. Päästökaupan laajentuminen meri- ja tieliikenteeseen samoin kuin hiilitullien käyttöönotto tuovat lisää menoja yrityksille samaan aikaan, kun tarvitaan massiivisia lisäpanostuksia investointeihin ja uusiin teknologioihin. Perussuomalaiset esittivät tuolloinkin eriävässä mielipiteessään, että Suomen tulee vastustaa kaikkia sellaisia muutoksia, jotka entisestään kiristäisivät Suomen ilmastotavoitteita tai aiheuttaisivat Suomelle lisäkustannuksia.

Sitten tuli E 64, valtioneuvoston selvitys EU:n elpymissuunnitelmasta — te muistatte elpymisvälineen. Hallitus antoi komission ehdotuksen elpymispaketista eduskunnan käsiteltäväksi 2020. Rahaston esiteltiin olevan koronapaketti, mutta se ei sitä todellisuudessa ollut. Etelä-Euroopan jäsenvaltioiden taloustilanteen pohjimmainen syy ei ollut koronapandemia vaan vuosikymmeniä jatkunut vastuuton ja heikko taloudenpito. [Jukka Mäkysen välihuuto] Rahastossa oli kyse tulonsiirrosta paremmin taloutensa hoitaneilta mailta huommin pärjänneille maille. Me perussuomalaiset vastustimme elvytyspakettia ja jätimme jo suuressa valiokunnassa asiaan eriävän mielipiteen, jossa edellytettiin valtioneuvoston hylkäämään komission ehdotus. Mielipiteessämme olimme myöskin sitä mieltä, että tässä oli monta ongelmaa, niin valtiosääntöoikeudellisesti kuin muutoinkin. Elpymispaketti rajoitti eduskunnan budjettivaltaa aina vuoden 58 loppuun saakka, ja tällaista me emme voi hyväksyä. Yksikään puolue, joka ajaa isänmaan asiaa, ei voi tällaisia hyväksyä.

Sen jälkeen nasahti valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta ilmastotoimia koskevan sosiaalirahaston perustamisesta. Tällä sosiaalisella, vihreästä siirtymästä aiheutuvia kustannuksia olevalla paketilla tasattaisiin jäsenmaiden kesken kuvioita. Tulojen tasaus EU-tasolla jäsenmaiden suhteellisen vaurauden perusteella tarkoittaisi Suomelle valtavaa maksuosuutta [Petri Huru: Jälleen kerran!] ja siten myös muiden EU-maiden päästövähennysten kustantamista.

Tätä jatkuu, jatkuu ja jatkuu kymmenien ja kymmenien eri hallitusten esitysten ja sen kiilusilmäisen ilmastopolitiikan osalta, mitä hallitus on vain ja ainoastaan tästä salista pukkannut ihmisten päälle tuonne ovista ja ikkunoista. [Jukka Mäkysen välihuuto]

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta pamahtaa seuraavaksi eli U 76.

Punkt i protokollet PR 171/2022 rd

Käykää, rakkaat ihmiset, katsomassa näitä, mitä tämä hallitus on tähän tupaan tukkinut teidän päänne menoksi. Tämä kaikki on aiheuttanut sen, että kansalaisten ostovoima on heikentynyt. Tänä päivänä kun mennään katsomaan energian polttoaineen hintoja, niin miten teillä riittävät varat? Ja hallituksen jäsenet ja hallituspuolueiden edustajat tulevat sanomaan, että ei tämä liity millään tavalla mihinkään — kaikki liittyy teidän kiilusiilmäiseen politiikkaan.

Sitten talousarvio 23. Voi voi, siellä tulee samanlaista höttöä kuin tähänkin asti. VNS 6 2020, selonteko eduskunnalle kestävän kasvun ohjelmasta — pelkkää vihreää höttöä. Hallituksen selonteko sisälsi Suomen kestävän kasvun ohjelman, jossa linjattiin EU:n elpymisvälineen käytön kansallisia painopisteitä. No, ei siitä Suomen kansa paljon hyödy, jos 50 prosenttia niistä muutamasta miljardista, mitkä tänne saatiin omia rahoja takaisin, tungetaan ilmastopolitiikkaan.

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 31/2020 eli hallituksen esitys 167, esitys laeiksi energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta pasahti seuraavaksi. Ja sitten tuli ilman muuta Ilmastokertomus 2019, K 17, jossa oli laajasti sellaista ilmastopoliittista asiaa ja toimenpidettä, joista meidän valiokuntaryhmämme eikä eduskuntaryhmä voinut olla hallituksen kanssa samaa mieltä eikä ole tänä päivänäkään. [Petri Hurun välihuuto]

Sitten lähdetään painamaan sellaista... — Arvoisa puhemies, menee ihan hetki vielä. — Elikkä puhuttiin sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n muuttamisesta. No tässähän ehdotettiin säädettäväksi sellainen laki sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä, että meinattiin mennä työntämään ihan kuulkaas vanhoille halvoillekin rivitaloille tuonne maaseudulle pakko lätkäistä sinne useiden kymmenientuhansien kuviot. Onneksi perussuomalaiset olivat hereillä ja saimme sitä keskustelua aikaiseksi ja tämä ei tullut täysmittaisena toteutumaan.

Valiokunnan mietintö 10/2020 ilmastovuosisikertomukseen eli K 18/2020 — sama juttu. Me nähtiin jälleen nämä samat ongelmat, ja me olemme koko tämän neljä vuotta nähneet ne samat ongelmat, mitkä hallitus on toinen toisensa perään työntänyt tulemaan tänne ja väittänyt, että näillä asioilla päästään eteenpäin ja saadaan Suomen talous nousuun. [Petri Hurun välihuuto] Katsokaa, rakkaat ihmiset, missä makaa Suomen talous tänä päivänä.

Tässä oli ainoastaan osa. Ja koska aika alkaa olemaan loppu, en vie muiden puhujien aikaa vaan totean: Hallitus, te olette epäonnistuneet. Äänestäjät tehkää jotain. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

14.44 Petri Huru ps: Arvoisa herra puhemies! Ensiksi haluan kiittää edustaja Peltokangasta erinomaisesta luettelosta asioista, joita tämä hallitus on tehnyt ilmastotoimien nimesä ja joista suomalainen kansa on maksanut ja yhä edelleen maksaa kovaa hintaa muun muassa polttoaineen ja energian hinnan muodoissa. Sen johdosta kannatankin edustaja Peltokankaan tekemiä esityksiä jo tässä vaiheessa puhettani.

Arvoisa puhemies! Totean myös, että perussuomalaiset näkevät, että ei ole tarpeen tehdä sellaisia päätöksiä, joista koituu Suomelle ja Suomen yrityksille kilpailukykyhaittaa. Kertomuksen ehdotuksista, kun ne laitetaan hallituksen toimesta ja lakien kautta käytäntöön, koituu tai syntyy huomattavat kustannukset eri toimijoille sekä yrityssektoreille mu-

Punkt i protokollet PR 171/2022 rd

kaan lukien kuljetus- ja metsäteollisuus — ja varsinkin metsäteollisuus on merkittävä tuoden viidenneksen hyvinvoinnistamme.

Myös logistiikkakustannusten nousun vaikutus on esityksen myötä Suomen kaltaisessa pitkien logististen yhteyksien maassa huomattava. Henkilöautoilijat maksavat tästä sievoisen summan korotettuina polttoainemaksuina. Tämä vaikutus heijastelee myös maataloussektorille saakka. Kuten tiedämme, maataloussektori on ollut ilmastopolitiikan saralla niin sanotusti väliinputoaja. Tulee huomata, että maatalouspolitiikan kautta ei ole mahdollista toteuttaa kaikkia maatalouden ilmastonmuutoksen hillitsemis- tai sopeuttamistoimenpiteitä, sillä sen verran ovat tavoitteet kireät. Tämän johdosta sektorille tulee neuvotella joustovaroja etenkin nyt, kun alkutuottajien tilanne on ollut erittäin kireä kohonneiden tuotantokustannusten takia. Tämän lisäksi perussuomalaisten valiokuntaryhmä näkee, että alkutuottajien syyllistäminen ilmastopahiksina tulee lopettaa, sillä viljelijät ovat jo viime vuosina kehittäneet viljelystekniikoitaan merkittävästi. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Ranne.

14.47 Lulu Ranne ps: Arvoisa puhemies! Suomen elinehtoja ovat hintavakaa, toimitusvarma ja edullinen energia ja polttoaineet sekä vakaa sääntely-ympäristö. Ne ovat kaiken kilpailukykyämme, vientimme, teollisuutemme ja kaiken logistiikan kilpailuedellytyksiä. Kallistuneet peruselinkustannukset syrjäyttävät muuta kulutusta ja heikentävät talouden elinvoimaa. Suomen ilmastopolitiikasta seuraa energiaköyhyyttä. Verotetaan ostovoimaa entistä heikommaksi, työllisyys laskee, ja jos ei ole ostovoimaa ja kulutusta, ei siis ole niitä työpaikkoja.

Ympäristöministeriön ilmastovuosikertomuksessa todetaan, että hallituksen tavoitteen seurauksena hinnat nousevat, velka paisuu ja tulonsiirtojen tarve kasvaa, eikä ilmastopolitiikka rahoita itseään. Tavoite 35 on teknistaloudellisesti järjetön. Meidät pakotetaan investoimaan teknistaloudellisesti keskeneräisiin, kalliisiin ja käsiin vanheneviin teknologioihin. Päästöttömän yhteiskunnan tarvitsema teknologia on vasta vaiheessa, eivätkä ratkaisut mitenkään ehdi vakiintumaan ja skaalautumaan niin, että puolentoista asteen tavoitteeseen päästäisiin. Muun muassa IEA ja Det Norske Veritas ovatkin jo todenneet, että tavoite ei tule onnistumaan, ei edes vuodelle 2050. [Petri Huru: Hupsis!] Esimerkiksi maailman hiilen ja öljyn kulutukset ovat ennätystasolla tänä vuonna.

Jotta ymmärtäisimme, että minkälaisesta mittakaavasta ja minkälaisista tavoitteista tässä on kyse, kannattaa vilkaista esimerkiksi Aalto-yliopiston ja Sitran 1,5 asteen elämäntavat -selvitystä kahden vuoden takaa. Siellä todetaan, että keskivertosuomalaisen pitäisi pienentää hiilijalanjälkeään nykyisestä 8,6 tonnista hiilidioksidipäästöjä per vuosi 2,5 tonniin vuoteen 30 mennessä, eli noin kolmasosaan, ja vuoteen 50 mennessä noin yhteen kahdestoistaosaan nykyisestä. No, mitä tämä sitten tarkoittaisi käytännössä? Se tarkoittaisi käytännössä sitä, että me emme voisi tehdä mitään muuta kuin vähän syödä. Me emme voisi kuluttaa, me emme voisi liikkua, me emme voisi tehdä yhtään mitään. Ja jotta ymmärrämme tätä mittakaavaa, niin voimme verrata esimerkiksi sen vuoden 2030 hiilidioksidipäästötavoitetta siihen, mitä tuolla Pohjois-Koreassa tällä hetkellä tapahtuu. Siellä päästöt ovat 2,5 tonnia per vuosi. Tämä on se tavoite, mihin Suomen ilmastopolitiikka haluaa suomalaisia ajaa — tällaisiin päästöihin, tällaiseen kulutuksen romautukseen.

Suomen vienti ei kestä eivätkä ihmisten rahat riitä toteuttamaan hallitusohjelman ja kookemuksen ilmastopolitiikkaa. Suomen ilmastopolitiikan tulee olla realistista, ei tällaista,

Punkt i protokollet PR 171/2022 rd

että ensin romautetaan oma yhteiskuntamme, oma elintasomme, omat työpaikkamme, oma teollisuutemme, ja sitten katsotaan, miten tästä eteenpäin. Suomi ei nouse, jos me ensin vahingoitamme itseämme.

Voi oikeastaan verrata tätä myöskin tilanteeseen lentokoneessa. Jos lentokoneessa on hätä, otat itsellesi ensin sen happinaamarin, jotta voit auttaa muita. Jos Suomi ottaa itseltänsä ensin sen happinaamarin pois, niin me emme ikinä voi auttaa ketään, kaikkein vähiten itseämme. — Kiitos. [Perussuomalaisten ryhmästä: Rahaa on!]

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.